

Handleiding voor Zotero versie 2.0

Michiel Wolda

De handleiding voor Zotero is geschreven voor de lezers van het boek *Deskresearch: Informatie selecteren, beoordelen en verwerken: tweede editie* (Van Veen & Westerkamp, 2010. Uitgeverij Pearson Benelux Amsterdam). Zotero is een gratis programma dat helpt met het opslaan, beheren, citeren en delen van gebruikte bronnen voor een onderzoek. In deze korte handleiding worden de belangrijkste functionaliteiten behandeld.

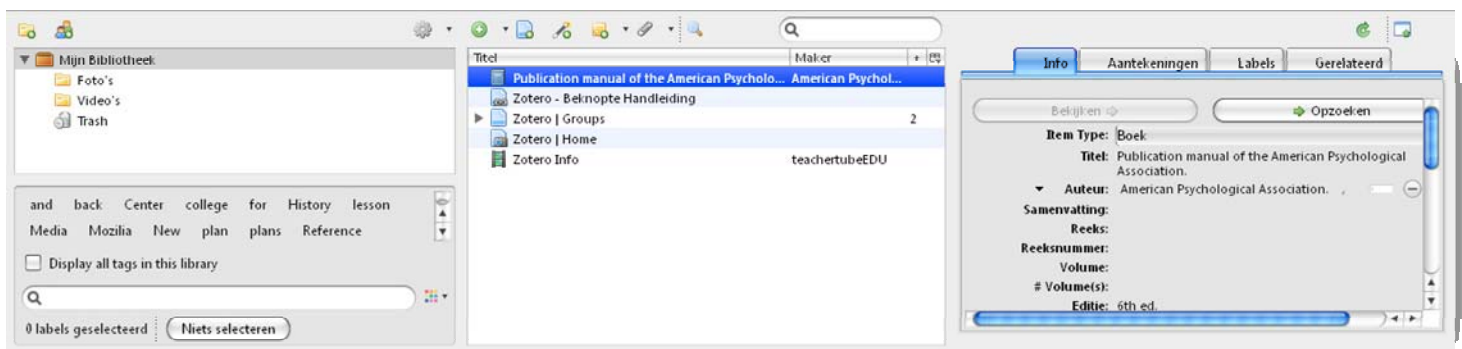
Belangrijk! Zotero is alleen beschikbaar voor de gratis webbrowser Firefox, dus niet voor Internet Explorer, Safari etc.

Versie

Om te beginnen download en instaleer je de laatste van: <http://www.zotero.org>
Instaleren gaat heel gemakkelijk. Klik op de download button op de pagina. Instaleer zotero, herstart Firefox en zotero is geïnstalleerd.

Zotero openen

Als het goed is ziet u rechts onderin een icoon van Zotero. Klik erop zodat Zotero geopend wordt. Als u geen icoon van ziet, klik dan bovenin de werkbalk op extra > zotero.

Nu wordt Zotero geopend:

Hier ziet u links de bibliotheek met eventueel mappen die u zelf kunt aanmaken. Ik heb in dit voorbeeld alvast mappen gemaakt. Als u Zotero voor het eerst opstart staat er niets. Daaronder

zit een zoekbalk waarmee je op tags kunt zoeken binnen uw collectie. In het midden verschijnen de objecten van de verzameling die u links hebt geselecteerd. Als u 'mijn bibliotheek' selecteert verschijnen alle objecten in uw bibliotheek. Daarboven zit een zoekbalk waarmee u snel kunt zoeken op metadata, tags of inhoud. Als u op het vergrootglas klikt komt er een venster tevoorschijn waarmee u geavanceerd kunt zoeken. Rechts in het scherm is vervolgens alle informatie te vinden die bij het object hoort dat u in het midden geselecteerd hebt, zoals auteur, titel, data en andere informatie.

Objecten opslaan

Op dit moment staat er nog niets in uw bibliotheek. Laten we beginnen om wat objecten toe te voegen. Als u nu naar een website gaat die ondersteund wordt door Zotero ziet u in de adresbalk een icoontje verschijnen:

Hiermee kunt u deze webpagina als referentie opslaan in uw Zotero bibliotheek. Als er, zoals nu het geval is, een mapje staat kunt u een keuze maken van welke onderdelen op het scherm u wilt opslaan. Als er op geklikt wordt verschijnt een keuzescherf waarin u de verschillende pagina's kunt aanvinken en opslaan. Er kunnen ook andere icoontjes staan afhankelijk van de website. Dan verschijnt er geen keuzescherf maar wordt de koppeling gelijk opgeslagen als een object in uw Zotero bibliotheek.

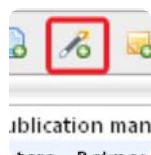
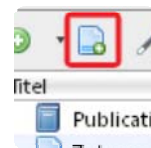
Niet alle websites worden ondersteund door Zotero. Dit houdt in dat je niet bij alle websites die je bezoekt een icoontje ziet staan zoals hierboven aangegeven. Volg deze link om een lijst te zien met sites die werken met Zotero <http://www.zotero.org/translators>. Niet alle sites die Zotero ondersteunen worden in deze lijst genoemd, maar de meesten staan er wel bij.

Zotero is niet hetzelfde als favorieten uit Internet Explorer. Zotero helpt met het opslaan van bibliografische gegevens. Deze ziet u rechts in het Zotero scherm staan. In sommige gevallen wordt de link naar de pagina bewaard, zoals bij youtube, zodat u het object later nog een keer kunt bekijken. Maar wanneer u bijvoorbeeld dit icoontje ziet, en u bezoekt een website met

een boek dan worden alleen de bibliografische gegevens van het boek opgeslagen en niet de pagina waar u het gevonden heeft.

Nieuw object aanmaken

Als er geen icoontje in de adresbalk verschijnt dan kunt u de website ook als geheel opslaan. Daarvoor opent u Zotero en klikt op de knop 'object aanmaken van huidige pagina' (zie hiernaast). Er wordt dan een snapshot aangemaakt van de pagina. Een snapshot is een momentopname van hoe de website er op dat moment uitzag. Er wordt als het ware een foto opgeslagen van de website. Geen link! Dus wanneer je hem later terugkijkt zie je de site zoals hij er uitzag toen je hem had opgeslagen. Voordeel van een snapshot is dat je ook teksten kunt markeren en opmerkingen kunt toevoegen aan de pagina.

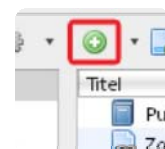

Automatisch toevoegen

Objecten kunnen ook worden toegevoegd d.m.v. een ISBN nummer, Digital Object Identifier (DOI) or PubMed ID. Dit wordt gedaan door 'Add Item by Identifier' te kiezen (zie hiernaast) en vervolgens het nummer in te typen. Als het boek in de database staat worden alle gegevens van het boek opgeslagen in uw bibliotheek.

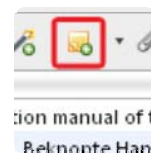
Zelf objecten toevoegen

Mocht u zelf objecten willen toevoegen aan uw bibliotheek dan kan dat via deze knop. U kunt dan handmatig alle gegevens invullen.

Aantekeningen

Bij de meeste objecten kunnen aantekeningen worden bijgevoegd. Met deze knop kan een algemene aantekening worden gemaakt of met 'add child note' wordt een aantekening geplaatst bij het geselecteerde object.

Attach file

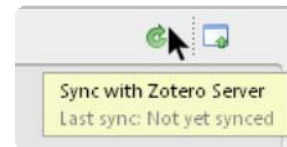
Wanneer u een bestand of een pagina wilt koppelen aan een object uit uw bibliotheek dan kunt u dit doen door op het betreffende object met de rechtermuisknop te klikken en vervolgens 'add

attachment' te kiezen. Dit menu kan ook worden opgestart door op de paperclip te kiezen naast de zoekbalk.

Gegevens over een object worden in de rechterhelft van het Zoteroscherm getoond. Ook kunt u daar zien of er aantekeningen bij staan en of er items gekoppeld zijn aan het object. Bij labels kunt u kiezen met welke zoektermen het object gevonden wordt.

Synchen

Een groot nadeel van Zotero was eerst dat je bibliotheek werd opgeslagen op de pc. Dus wanneer je op een andere pc zat kon je er niet bij. Bij Zotero 2.0 is dat veranderd. In eerste instantie wordt de bibliotheek nog wel op de pc opgeslagen, maar je kunt hem ook op de Zotero server opslaan en met je Zotero account kun je hem dan van elke pc benaderen. Dit zorgt ervoor dat je zowel thuis als op je werk bij je bibliotheek kunt komen.

Bibliografie

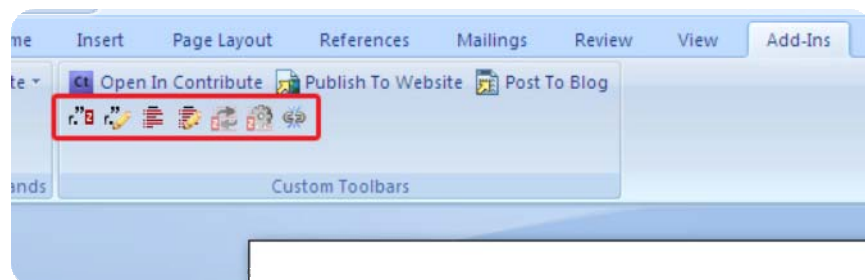
Zotero gebruikt Citation Style Language (CSL) om bibliografische gegevens om te zetten in verschillende stijlen. Hiermee kunt u, met 1 druk op de knop een bronvermelding in bijvoorbeeld Word plaatsen. Zotero ondersteunt alle grote stijlen waaronder: Chicago, MLA, APA, Vancouver, etc. Als u met een rechtermuisknop op een object uit uw bibliotheek klikt en u kiest voor 'bibliografie aanmaken van geselecteerde object' dan wordt een venster geopend waar u de stijl kunt kiezen en de locatie waar u de bibliografie naar wilt kopiëren.

Word plugin

Op de website van Zotero kun je een Word plugin downloaden, waarmee je in Word gemakkelijk bronvermeldingen kunt maken van items die je in Zotero hebt opgeslagen. Deze bronvermelding kan ook makkelijk overgezet worden naar ieder ander tekstverwerkingsprogramma door gewoon de muis ingedrukt te houden en te slepen naar de applicatie. De plugin kun je installeren vanaf de link hieronder. Scroll naar beneden voor de juiste versie voor Zotero 2.0 en volg de instructies.

http://www.zotero.org/support/word_processor_plugin_installation

Als u nu Word opstart zult u een Zotero werkbalk zien. In Word 2007 moet u onder Add-Ins kijken voor de werkbalk, zoals hieronder is weergegeven.

Om een klein voorbeeld te geven hoe de plugin het beste gebruikt kan worden is hieronder een stuk van William Shakespeares 'Hamlet' weergegeven. Door op de aangegeven knop van de Zotero werkbalk te drukken wordt een keuzescherf geopend van uw bibliotheek. U kunt dan kiezen van welke bron u een bronverwijzing wilt toevoegen. Daaronder is te zien hoe je met 1

druk op de knop van alle gebruikte bronnen in het document een literatuurlijst samenstelt. U kunt ook aangeven in welke stijl Zotero moet gebruiken voor de bronverwijzing. Gebruik daarvoor de 'zotero set doc prefs' button uit de werkbalk.

*"... all that lives must die,
Passing through nature to eternity."*
(Shakespeare, 2003)

Literatuurlijst

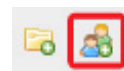
Shakespeare, W. (2003). *Hamlet*. Simon & Schuster.

Zotero groups

Daarnaast kunt u ook gebruik maken van Zotero groups om uw gebruikte bronnen uit te wisselen met andere Zotero gebruikers. bijvoorbeeld met gebruikers die hetzelfde interessegebied hebben, maar ook om bronnen te delen binnen een projectgroep.

Om een nieuwe gebruikersgroep te creëren klikt u op het 'create new group' icoon die naast het icoon zit van een nieuwe verzameling maken.

Of u kunt op de Zotero group website op 'Create new Group' klikken. Volg daarvoor deze link: <http://www.zotero.org/groups>

Hopelijk heeft u met deze handleiding een blik gekregen op wat u met Zotero allemaal kunt doen. Nogmaals dit is geen volledige handleiding waarin alle functies tot in detail besproken worden, maar wel de belangrijkste mogelijkheden van Zotero laat zien.